

საქართველოს კანონი

„საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე¹

მუხლი 1. „საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური სამართალწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, №8, 2000 წელი, მუხ. 12) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„გადაწყვეტილება უფლებამოსილი ორგანოს მიერ მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისმგებლობაში მიცემის, მოსამართლის მიმართ დისციპლინური დევნის შეწყვეტის ან შეჩერების, მოსამართლისათვის კერძო სარეკომენდაციო ბარათით მიმართვის შესახებ, ასევე ამ კანონის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება **მიღებიდან 5 დღის ვადაში²** ეგზავნება საჩივრის (განცხადების/შეტყობინების) ავტორს, თუ საერთო სასამართლოში აღარ მიმდინარეობს იმ საქმის განხილვა, რომელთან დაკავშირებითაც განხორციელდა დისციპლინური სამართალწარმოება.“

2. მე-9 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მდივანი/საბჭოს სხვა წევრი წინასწარი შემოწმების შედეგებს წარუდგენს საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოს, რომელიც აფასებს დისციპლინური დევნის დაწყების საფუძვლიანობას და **ამ კანონის მე-8 მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ ვადაში³** იღებს გადაწყვეტილებას დისციპლინური დევნის დაწყებაზე **უარის თქმის, ან დისციპლინური დევნის დაწყებისა⁴** და მოსამართლისათვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის თაობაზე“;

3. მე-14 მუხლის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-14¹ მუხლი:

¹ პროექტი მომზადებულია საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა სადისციპლინო კოლეგიის წევრების, ქეთევან ბექაურისა და კახა წიქარიშვილის მიერ.

² მოქმედი კანონი არ ითვალისწინებს, თუ რა ვადაში ეგზავნება გადაწყვეტილება საჩივრის ავტორს, რაც სასურველია კანონით იყოს გათვალისწინებული.

³ მოქმედ კანონში არ არის მითითებული თუ რა ვადაში უნდა დაიწყოს დისციპლინური დევნა, რაც იწვევს საქმისწარმოების უსაფუძვლო გაჭიანურებას.

⁴ მოქმედი კანონით ბუნდოვანია დევნის აღძვრის მომენტი, თუმცა ცხადია, რომ „დევნის დაწყების საფუძვლიანობის“ შემოწმების შემდეგ დევნის შეწყვეტა ვერ მოხდება, ვინაიდან ის ჯერ დაწყებული არ არის. შემოთავაზებული ცვლილებით საბჭო ერთი გადაწყვეტილებით წვეტს დევნის აღძვრისა და მოსამართლისათვის ახსნა-განმარტების ჩამორთმევის საკითხს.

მუხლი 14¹ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების შინაარსი და მისი გამოქვეყნება.

1. დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე გადაწყვეტილებაში აღინიშნება:

- ა) გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოს დასახელება;
- ბ) გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოს შემადგენლობა;
- გ) გადაწყვეტილების მიღების თარიღი;
- დ) იმ მოსამართლის სახელი, გვარი და თანამდებობა, რომლის მიმართ შეწყდა დისციპლინური სამართალწარმოება;
- ვ) დისციპლინური სამართალწარმოებისა და დისციპლინური დევნის დაწყების თარიღები;
- ზ) დისციპლინური საქმის გარემოებები;
- ი) მიღებული გადაწყვეტილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველი

2. მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება ქვეყნდება მისი მიმღები ორგანოს ოფიციალურ ვებ გვერდზე ამ მოსამართლისა და დისციპლინურ საქმეში მონაწილე სხვა პირების მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების გარეშე⁵.

3. გადაწყვეტილება მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის თაობაზე მისი მიღებიდან 5 დღეში ეგზავნება ამ მოსამართლეს, ასევე, საჩივრის (განცხადების/შეტყობინების) ავტორს კანონის მე-5 მუხლის მე-2 პუნქტში გათვალისწინებული დათქმის გათვალისწინებით⁶.

4. მე-15 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

დისციპლინური საქმის გამოკვლევის დასრულების შემდეგ, **ამავე კანონის მე-12 მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ ვადაში⁷**, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო იღებს გადაწყვეტილებას დისციპლინური დევნის შეწყვეტის ან მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემის შესახებ.“

5. მე-19 მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

⁵ იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ფუნქციონირების გამჭვირვალობის გაზრდის მიზნით აუცილებლად მივიჩნევთ დევნის შესახებ გადაწყვეტილებათა გამოქვეყნებას.

⁶ მოქმედი კანონი არ ადგენს ეგზავნება თუ არა დევნის შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილება მოსამართლეს და რა ვადებში.

⁷ მოქმედ კანონში არ არის მითითებული, რა ვადაში უნდა გადაწყდეს მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისმგებლობაში მიცემის საკითხი. შემოთავაზებული ცვლილებით ეს საკითხი უნდა გადაწყდეს საქმის წინასწარი მოკვლევისთვის დადგენილ ვადაში.

„1. თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევისას აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებებით დგინდება მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენა, მაგრამ დარღვევის მცირე მნიშვნელობის, ბრალის უმნიშვნელო ხარისხის გამო ან სხვა მოტივით (საკითხის დელიკატურობის ან სხვა მიზეზით, მოსამართლის პიროვნების გათვალისწინებით) იუსტიციის უმაღლესი საბჭო მიზანშეუწონლად თვლის მოსამართლის დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემას, იუსტიციის უმაღლესი საბჭო უფლებამოსილია⁸ მოსამართლეს მიმართოს კერძო სარეკომენდაციო ბარათით?.“

6. მე-16 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„3. გადაწყვეტილების ასლი მისი მიღებიდან 5 დღის ვადაში, საქმის მთლიანი მასალების ასლებთან ერთად¹⁰ გადაეცემა დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემულ მოსამართლეს“.

4. დისციპლინურ პასუხისგებაში მიცემულ მოსამართლეს უფლება აქვს გადაწყვეტილების ასლის მიღებიდან 10 დღის ვადაში იუსტიციის უმაღლეს საბჭოში წარადგინოს წერილობითი შეპასუხება¹¹ დისციპლინურ ბრალდებებზე და მას დაურთოს დამატებითი მტკიცებულებები. მოსამართლის მიერ შეპასუხების წარდგენიდან ან შეპასუხების წარდგენისთვის დადგენილი ვადის გასვლიდან 3 დღის ვადაში, საქმის მასალები, მოსამართლის მიერ წარდგენილ დოკუმენტებთან ერთად ეგზავნება სადისციპლინო კოლეგიას.

7. მე-19 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-4 და მე-5 ქვეპუნქტები:

„4. იუსტიციის უმაღლესი საბჭო უფლებამოსილია მოსამართლეს მიმართოს კერძო სარეკომენდაციო ბარათით მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დისციპლინური საქმის გამოკვლევის ეტაპზე მოსამართლე სრულად აღიარებს დისციპლინურ ბრალდებას და

⁸ მივიჩნევთ, რომ ამ დროს ხდება არა დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტა, არამედ დასრულება, შესაბამისად ტერმინი „შეწყვეტა“ ამოვიღეთ. ასევე გავითვალისწინეთ იგივე საფუძვლები, რაც მითითებულია 51-ე მუხლში.

⁹ ამოღებულია სიტყვები: „დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმება“. მიგვაჩნია, რომ სარეკომენდაციო ბარათით მიმართვა საქმის შესწავლის ასეთ ადრეულ ეტაპზე არ არის გამართლებული. ასევე ამოღებულია სიტყვები „უტყუარად დგინდება მოსამართლის მიერ დისციპლინური გადაცდომის ჩადენა“. ამის სანაცვლოდ დისციპლინურ პროცესში მიზანშეუწონილად მივიჩნევთ „აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა“ სტანდარტის შემოღებას.

¹⁰ კანონის მოქმედი რედაქცია მოსამართლის მიერ საქმის მასალების გაცნობის უფლებას და ვადებს არ ითვალისწინებს, რაც აუცილებელია კანონით დარეგულირდეს.

¹¹ აუცილებელია მოსამართლეს მიეცეს გარკვეული დრო დაცვის მოსამზადებლად. შეპასუხების ინსტიტუტის შემოღება ხელს შეუწყობს კოლეგიაში საქმის განხილვის ჯეროვან მომზადებას.

თანხმობას განაცხადებს მის მიმართ დისციპლინური ზემოქმედების აღნიშნული ღონისძიების გამოყენებაზე¹².

5. იუსტიციის უმაღლესი საბჭო ყოველკვარტალურად აქვეყნებს მის მიერ გამოყენებული კერძო სარეკომენდაციო ბარათების შინაარსს მოსამართლისა და საქმეში მონაწილე სხვა პირების მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების გარეშე¹³.

8. 47-ე მუხლის მე-2 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

2. სადისციპლინო კოლეგიის გადაწყვეტილება მიღებულად ითვლება, თუ მას მხარს დაუჭირს კოლეგიის დამსწრე წევრთა უმრავლესობა. ამ კანონის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებში მითითებული გადაწყვეტილება მიიღება ხმათა შემდეგი უმრავლესობით: თუ კოლეგიის სხდომას ესწრება 5 წევრი - არანაკლებ 4 ხმით, თუ კოლეგიის სხდომას ესწრება 4 წევრი, არანაკლებ 3 ხმით, ხოლო თუ კოლეგიის სხდომას ესწრება 3 წევრი - არანაკლებ 2 ხმით¹⁴. თუ აღნიშნულ გადაწყვეტილებას მხარი არ დაუჭირა წევრთა საჭირო რაოდენობამ, მოსამართლე გამართლებულად ითვლება.

9. 51-ე მუხლის პირველი ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

1. სადისციპლინო კოლეგია იღებს დისციპლინური გადაცდომის ჩადენაში მოსამართლის ბრალეულად ცნობის, მისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრებისა და მისადმი კერძო სარეკომენდაციო ბარათით მიმართვის შესახებ გადაწყვეტილებას, თუ სადისციპლინო კოლეგიაში საქმის განხილვისას **ამკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით**¹⁵ დადასტურდა მოსამართლის მიერ ამ კანონით დადგენილი დისციპლინური გადაცდომის ბრალეულად ჩადენა, მაგრამ დარღვევის მცირე მნიშვნელობის, ბრალის უმნიშვნელო ხარისხის გამო ან სხვა მოტივით (საკითხის დელიკატურობის ან სხვა მიზეზით, მოსამართლის პიროვნების

¹² კანონით დღეს მოქმედი რედაქციით მოსამართლის თანხმობა არ არის აუცილებელი მის მიმართ კერძო სარეკომენდაციო ბარათის გამოყენებისას. შემოთავაზებული ცვლილებით, თუ მოსამართლე არ აღიარებს ბრალდებას და არ ეთანხმება დისციპლინური ზემოქმედების ამ ღონისძიების გამოყენებას, საქმისწარმოება გაგრძელდება ჩვეულებრივი წესით.

¹³ აღნიშნული აუცილებელია იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საქმიანობის გამჭვირვალებისა და დისციპლინურ საკითხებზე მიღებულ გადაწყვეტილებათა საჯაროობის გაზრდისათვის.

¹⁴ კანონის დღევანდელი რედაქციით კოლეგიის არამოსამართლე წევრები მოკლებულნი არიან შესაძლებლობას რეალური გავლენა მოახდინონ კოლეგიის გადაწყვეტილებაზე, რადგანაც გადაწყვეტილება მიიღება ხმათა უბრალო უმრავლესობით. კანონის ეს ცვლილება მიზნად ისახავს არამოსამართლე წევრების როლის გაძლიერებას გადაწყვეტილების მიღებაში და მოსამართლის მეტ დაცულობას დაუსაბუთებელი დევნისგან.

¹⁵ დღეს მოქმედი კანონმდებლობა არ განსაზღვრავს მტკიცების რა სტანდარტით უნდა მოხდეს მოსამართლის ბრალეულად ცნობა. მივიჩნევთ, რომ „გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტი“ ძალიან მაღალი სტანდარტია, ხოლო მტკიცებულებათა თანაფარდობის სტანდარტი ძალიან დაბალი. შესაბამისად, აშშ ზოგიერთ შტატის (მაგ. კალიფორნია) გამოცდილების გათვალისწინებით მიზანშეწონილად მივიჩნევთ შუალედურ - ამკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობის სტანდარტს. (აღნიშნული ტერმინი უკვე დამკვიდრებულია ჩვენს კანონმდებლობაში, იხ. მაგ. სსსკ. მუხ. 123)

გათვალისწინებით) სადისციპლინო კოლეგია მიზანშეუწონლად თვლის მოსამართლისათვის დისციპლინური სახდელის დაკისრებას და საკმარისად მიიჩნევს მისთვის კერძო სარეკომენდაციო ბარათით მიმართვას.

10. 53-ე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 53. სადისციპლინო კოლეგიის გადაწყვეტილება დისციპლინური გადაცდომის ჩადენაში მოსამართლის ბრალეულად ცნობის და მისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და სახდელის დაკისრების შესახებ

სადისციპლინო კოლეგია იღებს დისციპლინური გადაცდომის ჩადენაში მოსამართლის ბრალეულად ცნობის და მისთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და სახდელის დაკისრების შესახებ გადაწყვეტილებას, თუ სადისციპლინო კოლეგიაში საქმის განხილვის შედეგად **აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობით** დადასტურდა მოსამართლის მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული ერთი ან რამდენიმე დისციპლინური გადაცდომის ბრალეულად ჩადენა და კოლეგია მიზანშეუწონილად მიიჩნევს დააკისროს მას ამ კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ერთ-ერთი სახდელი.

11. 82-ე მუხლის პირველი პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„1. სადისციპლინო კოლეგიის წევრი და სადისციპლინო პალატის წევრი ვალდებული არიან დაიცვან დისციპლინურ საქმესთან დაკავშირებული ინფორმაციის კონფიდენციალობა¹⁶ და თათბირის საიდუმლოება.

ამავე მუხლის პირველ პუნქტს დაემატოს შემდეგი შინაარსის 1¹ პუნქტი:

„ამ მუხლის პირველ პუნქტში გათვალისწინებული აკრძალვა არ ვრცელდება იმ ინფორმაციაზე, რომელიც მოცემულია სადისციპლინო კოლეგიისა და სადისციპლინო პალატის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებებში“.

¹⁶ ამოღებულია სიტყვები „არ გაამჟღავნონ მოსამართლის დისციპლინური პასუხისმგებლობის საფუძველი“, რადგანაც ეს ინფორმაცია ისედაც სრულად არის მოცემული სადისციპლინო კოლეგიის გადაწყვეტილებაში, რომელიც ქვეყნდება.